

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
40 (1997-1998)

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-18-4

001 3811

BRNO 1999

PD 4423

S 9990385

395

250, ✓

PŘEHLED VÝZKUMŮ 40 (1997-1998)

Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: ps@isibrno.cz

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc

Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla,
Richard Zatloukal

Na titulním listě: Mikulčice - sídliště na "Klášteřisku"

Tisk: BEKROS

Náklad: 350 ks

Publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou

© 1999 by the Authors

All rights reserved

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

BÍLOVICE - LUTOTÍN (okr. Prostějov)

U kříže. Mohylová, KLPP. Pohřebiště. Záchranný výzkum.

V poloze U kříže, dříve Padělky, prošla rýha pohřebištěm ze střední a mladší doby bronzové. Částečně se podařilo prozkoumat dvě mohyly, několik žárových hrobů z průběhu kultury lužických popelnicových polí a žárový hrob z doby římské. Lokalita se nachází západně Bílovic, 450 m od středu obce. Jedná se o rovinnou polohu na pravobřežní terase říčky Romže v nadmořské výšce 252-254 m. Na ZM 1:10 000, list 24-24-01 najdeme místo nálezu v okolí bodu určeného souřadnicemi 260 mm od Z s.č. a 97 mm od J s.č.

Mohyla č. 1 - kultura lužická

Po skrývce ornice v pruhu širokém 250 cm se objevilo větší množství kamenů v úseku cca 4 m. Po začištění a částečném rozšíření směrem k Z se objevil souvislý kamenný plášť ve tvaru kruhu o průměru 4 m. V jeho středu byl terén mírně pokleslý a ohraničený nápadně většími kameny. Zde byly odkryta válcovitá šachta, sestavená z kolmo stavěných plochých kamenů. Dno šachty bylo vydlážděné a po jeho obvodě stálo 10 menších nádob. Jen ojediněle se vyskytly drobné spálené kosti. V zásypu šachty byly nalezeny střepy hrubších nádob a rozptýlené spálené kosti. To působilo dojmem recentního otevření hrobu. Deset metrů směrem S od středu mohyly se nacházel 2 m široká plýtká sníženina, která pravděpodobně souvisí s výstavbou mohyly.

Mohyla č. 2 - středodunajská mohylová kultura

Obvodová konstrukce, odkrytá v délce 4 m, byla sestavena z bloků kulmské břidlice místní proveniencí do 1 m širokého pruhu. Kameny tvořily část JZ a J obvodu mohyly. Ve středu vymezené plochy byla umístěna kamenná hrobka, jejíž delší osa, orientovaná ve směru SZ-JV, měřila 2,6 m. Nevydlážděné dno hrobky mělo rozměry 2,4 m x 1 m a nacházelo se 1,5 m pod úrovní okolního terénu. Velmi špatně spálené kosti byly rozptýleny 5-10 cm nade dnem Z části hrobky. Většina střepů ze záměrně rozbitých nádob byla uložena po obvodě JZ hrany obložení v jeho JV stěně leželo drobné osudí. Další hrob se nacházel J od hrobky. Zde bylo několik nádob umístěno do válcovité šachty vyhloubené do podloží. Žárový pohřeb byl umístěn v okřínu a doplněn menšími nádobami. Mezi kostmi pohřbu byly nalezeny dva bronzové náramky a jehlice.

Miroslav Šmíd, ÚAPP Brno

Resumé:

Bílovice-Lutotín (Bez. Prostějov). U kříže. Mitteldonauländische Hügelgräberkultur. Gräberfeld. Rettungsgrabung.

BOLELOUC (okr. Olomouc)

Intravilán obce. Sídlištní objekty, kostrový hrob. Pravěk - rámcově, neolit - kultura s lineární keramikou, mladší a pozdní doba bronzová, halštatské období, středověk, novověk. Záchranný výzkum ÚAPP v Olomouci.

Záchranný archeologický výzkum v intravilánu obce Bolelouc, který proběhl v září 1998 byl vyvolán stavbou „Tučapy - Bolelouc - ÚPS“.

Prostor, ve kterém byly narušeny archeologické situace je identifikován na mapě ZM ČSR 1:10 000 (kladový list č. 24 - 24 - 10) těmito koordináty: 23 : 314 mm, 45 : 271 mm, 45 : 320 mm, 63 : 279 mm.

Obec Bolelouc se nachází J Olomouce na pravobřežní sprašové terase řeky Moravy. Zkoumaná lokalita (intravilán obce) se nachází na mírném svahu terasy orientovaném VSV směrem. Výkop pro pokládku telefonních kabelů byl široký cca 0,30 m. Na mnohých místech nebylo dosaženo podloží, neboť výkop dosahoval hloubky pouze 0,50 m. Na místech, kde

byly prováděny podkopy pod silnicí či chodníkem, byl výkop několikanásobně zvětšen pro lepší přístup techniky. Podloží bylo tvořeno světlými žlutohnědými sprašovými půdami.

Nejstarší zjištěné osídlení je datováno do staršího neolitu - Lnk (obj. č. 4).

Nejvíce nálezů patří do období KLPP (obj. č. 1, 12, 17, 28, 29 a vrstva č.118). Lze se domnívat, že tyto objekty souvisí nejen se sídlištními nálezy této kultury v tratích „Záhumenky“ a „Nad Hliníkem“, ale také s pohřebištěm v trati „U obory“. Sídlení arcál KLPP se tak nacházel nejen na temeni terasy (232 m. n. m.), ale sestupoval po svahu dolů až k jeho úpatí (206 m.n.m.), kde těsně sousedil s inundačním pásmem řeky Moravy (206 m. n. m.). Od nejzazšího místa nálezů je současný tok Morava vzdálena cca 700 m. Na toto osídlení kontinuálně navazují nálezy z období pozdního bronzu - slezská fáze KLPP (vrstva č.127) a z halštatu - platěnická fáze KLPP (obj. č. 9, 10, 27).

Existenci osídlení lokality ve středověku dokládá zejména nález zemnice ze 13. stol. (obj. č. 25), která zanikla požárem. Při jejím výzkumu byla zjištěna ohřelá zašpičatělá část kůlu a část dřevěné podlahy(v hloubce 1,40 m). Bohužel, výkopem ÚPS byla zachycena pouze S část zemnice. Nebylo možné provést její rozsáhlejší výzkum, neboť zbývající část se nacházela pod silnicí. Do tohoto historického období lze dále zařadit nálezy z objektů č. 3, 19, 20, 22, 26 a z vrstvy č. 111. Na středověké osídlení navazuje osídlení novověké, zastoupené nejen nálezy sídlištního charakteru (obj. č. 14, 20; vrstva č. 126), ale i kostrovým hrobem (H 800) u něhož nálezové okolnosti (hrobová jáma i vlastní hrob byly narušeny výkopem pro základy domu) nedovolily bližší časové zařazení (viz novověk – Bolelouc).

Pro špatnou vypovídací hodnotu nalezeného materiálu byly objekty č. 5 - 8, 13, 15, 16, 21 a 23 rámcově zařazeny do pravěku, objekt č. 2 byl rámcově zařazen do doby bronzové, u objektů č. 1 a 12 nebylo možné rozhodnout zda spadají do mladší nebo pozdní doby bronzové.

Tomáš Berkovec, ÚAPP Olomouc

Resumé:

Bolelouc (Bez. Olomouc). Intravilan der Gemeinde. Siedlungsobjekten, Grab. Rettungsgrabung.

BRNO (okr. Brno-město)

Komín, Hlavní ulice. Doba bronzová (Velatická fáze KSPP). Objekt. Záchranný výzkum.

V souvislosti se stavbou nového silničního tahu Veslařská II. byl výkopem sondy kabelovodu porušen sídlištní objekt velatické kultury. Sonda byla situována v nezastavěném terénu severně od ulice Hlavní, v místě, kde ji kříží budovaná komunikace (ZM 1: 10 000, 24-32-24, 220 mm od Z s.č., 242 mm od J s.č.). Objekt, zahloubený do sprašového podloží, byl hruškovitého profilu, s nerovným konkávně vypouklým dnem. Jeho výplň tvořila hnědočerná zemina s menším obsahem uhlíků a zlomků velatického střepového materiálu.

Zkoumaný objekt je součástí rozsáhlejšího sídliště, jehož značná část se nachází v terénu přilehlých zahrad.

Jaroslav Sadílek, ARCHAIA, pracoviště Brno

Prameny:

Sadílek, J. 1998: Brno-Komín, Hlavní ul. - kabelovod. Nálezová zpráva č.j. 16/98 uložena v archivu brněnského pracoviště společnosti Archaia.

Resumé:

Brno-Komín (Bez. Brno-město), Hlavní Straße. Urnenfelderkultur an der mittleren Donau (Velaticer Phase). Objekt. Rettungsgrabung.